

Brussel, 17 oktober 2023
(OR. en)

14229/23

ECOFIN 1050
ENV 1126
CLIMA 477
FIN 1057

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	13696/23
Betreft:	Conclusies van de Raad over klimaatfinanciering met het oog op de 28e Conferentie van de Partijen (COP28) bij het UNFCCC in Dubai van 30 november tot en met 12 december 2023 - Conclusies van de Raad (17 oktober 2023)

Voor de delegaties gaan hierbij de conclusies van de Raad over klimaatfinanciering, die de Raad Ecofin tijdens zijn zitting op 17 oktober 2023 heeft aangenomen.

CONCLUSIES VAN DE RAAD ECOFIN
OVER INTERNATIONALE KLIMAATFINANCIERING

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

1. NEEMT MET BEZORGDHEID NOTA VAN de bevindingen van het meest recente "Global Annual to Decadal Climate Update Report" van de Wereld Meteorologische Organisatie dat de temperatuur op aarde de komende vijf jaar waarschijnlijk tot een recordniveau zal stijgen en ten minste één jaar lang 1,5 °C hoger zal zijn dan de pre-industriële temperatuur. ERKENT de urgentie die tot uiting komt in de bevindingen van het 6e evaluatierapport van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (AR6), waarin wordt benadrukt dat, voor het beperken van de opwarming van de aarde tot 1,5 °C boven de pre-industriële temperatuur, de wereldwijde uitstoot van broeikasgassen (BKG's) voor 2025 een piek moet bereiken en uiterlijk in 2030 met 43 % moet zijn gedaald ten opzichte van de emissieniveaus van 2019. WIJST OP de conclusies van het AR6 dat de huidige wereldwijde kapitaalstromen ter ondersteuning van de aanpassing aan klimaatverandering ontoereikend zijn om de klimaatmitigatiedoelstellingen in alle sectoren en regio's te halen. ONDERSTREEPT de bevindingen van het rapport over de beschikbaarheid van voldoende mondiaal kapitaal en de behoefte aan duidelijke signalen en steun van regeringen om belemmeringen voor het overhevelen van kapitaal naar klimaatactie weg te nemen, en aan de opschaling van kapitaalstromen voor klimaatmitigatie en -adaptatie. Herinnert aan het in Glasgow en Sharm-el-Sheikh genomen besluit om de uitfasering van zowel de elektriciteitsproductie uit steenkool zonder emissiereductie als de inefficiënte subsidies voor fossiele brandstoffen te versnellen.

2. WIJST er in dit verband OP dat de ambitie in het kader van de Overeenkomst van Parijs om klimaatveerkracht en klimaatneutraliteit te verwezenlijken, een structurele transformatie van binnenlandse en mondiale economieën, financiële markten en investeringen vereist.

BENADRUKT dat artikel 2, lid 1, punt c), van de Overeenkomst van Parijs, dat van cruciaal belang is om de wereldwijde reactie op klimaatverandering te versterken, door geldstromen in lijn te brengen met een traject naar broeikasgasarme en klimaatveerkrachtige ontwikkeling, zowel een doelstelling als een strategisch hulpmiddel is voor de verwezenlijking van de andere doelstellingen van de overeenkomst. ONDERSTREEPT het belang van een uitgebreide gedachtewisseling in het kader van de dialoog van Sharm-el-Sheikh om meer inzicht te krijgen in het toepassingsgebied van artikel 2, lid 1, punt c), en de complementariteit ervan met artikel 9 van de Overeenkomst van Parijs¹. HERHAALT tegelijkertijd de noodzaak van een nieuw specifiek agendapunt over artikel 2, lid 1, punt c), te introduceren tijdens de 5e vergadering van de Conferentie van de Partijen bij de Overeenkomst van Parijs, zodat de partijen kunnen bespreken hoe het doel van dit artikel kan worden bereikt. ZIET UIT naar een ambitieus en toekomstgericht resultaat van de algemene inventarisatie tijdens de COP28, waarin sterke signalen moeten worden opgenomen voor een ingrijpende verschuiving van de wereldeconomie, financiële markten en investeringen waarbij de klimaatverandering wordt geïntegreerd in economische en financiële besluiten op nationaal en mondiaal niveau, alsook in de nationale begrotingen en het systeem voor ontwikkelingsfinanciering.

¹ Op grond van artikel 9 moeten de Partijen die ontwikkelde landen zijn financiële middelen verstrekken voor zowel klimaatmitigatie als -adaptatie aan Partijen die ontwikkelingslanden zijn. Andere Partijen worden aangemoedigd dergelijke ondersteuning te verlenen.

3. WIJST NOGMAALS OP de resolute steun en het krachtige optreden van de EU en haar lidstaten ten behoeve van de ambitieuze uitvoering van de Overeenkomst van Parijs en de afstemming van kapitaalstromen op de doelstellingen van Parijs. HERINNERT ERAAN dat maatregelen op EU-niveau, ook die met het oog op de uitvoering van artikel 2, lid 1, punt c), worden geschraagd door de uitgebreide reeks beleidsmaatregelen en instrumenten in het kader van de Europese Green Deal, waaronder bestaande middelen in het kader van het meerjarig financieel kader van de EU, zoals het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking – Europa in de wereld; de programma's in het kader van het tijdelijke herstelinstrument NextGenerationEU; het REPowerEU-plan; het Innovatiefonds van het EU-emissiehandelssysteem, het moderniseringsfonds en het InvestEU-programma, aangezien al deze programma's en instrumenten ten minste 30 % van hun uitgaven vastleggen ter ondersteuning van binnenlandse of internationale klimaatactie. NEEMT met voldoening KENNIS VAN de wetgevingshandelingen die in 2023 in het kader van het Fit for 55-pakket van de EU zijn goedgekeurd en waarmee het beleid van de EU in overeenstemming is gebracht met haar toezegging om haar netto-uitstoot van broeikasgassen uiterlijk in 2030 met ten minste 55 % te verminderen ten opzichte van het niveau van 1990 en om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit te bereiken, met name door de rol van koolstofbeprijzing te versterken tot een niveau dat in overeenstemming is met de temperatuurdoelstelling van de Overeenkomst van Parijs.
4. ONDERSTREEPT dat het aanmoedigen, mobiliseren en faciliteren van particuliere financiering en investeringen essentieel is en een aanvulling vormt op publieke klimaatfinancieringsmiddelen en -maatregelen, aangezien de particuliere sector het grootste deel van de vereiste investeringen zal moeten doen. MAAKT ZICH ZORGEN over de omvang van de particuliere financiering waarmee momenteel niet op de Overeenkomst van Parijs afgestemde activiteiten worden ondersteund, vooral in de sector van de fossiele brandstoffen. NEEMT tevens KENNIS van de nog altijd aanwezige milieuonvriendelijke subsidies en andere stimuleringsmaatregelen. VERZOEKT particuliere actoren hun kapitaalstromen af te stemmen op de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs.

NEEMT NOTA van het nieuwe pakket maatregelen in verband met het EU-kader voor duurzame financiering dat erop gericht is het optreden van de particuliere en de financiële sector met het oog op de transitie naar een klimaatneutrale en duurzame economie uiterlijk in 2050 verder te versterken en te vergemakkelijken, met inbegrip van het voorstel voor een verordening betreffende op ecologische, sociale en governancefactoren gebaseerde ratings, een aanbeveling over transitiefinanciering en een verdere uitbreiding van de EU-taxonomie met cruciale economische activiteiten. HERHAALT dat transparantie over materiële en regelgevende klimaatrisico's van essentieel belang is om negatieve gevolgen te voorkomen en de best presterende landen kan belonen. WIJST OP de goedkeuring van de Europese standaarden voor duurzaamheidsrapportage voor ondernemingen en hun interoperabiliteit met de onlangs gepubliceerde mondiale basisnormen van de International Sustainability Standards Board.

5. Is INGENOMEN MET de recente werkzaamheden van de Coalitie van ministers van Financiën voor klimaatactie, waaronder het verslag over de *versterking van de rol van de ministeries van Financiën bij het stimuleren van klimaatactie*, waarin de vele verschillende manieren worden geïllustreerd waarop ministeries van Financiën kunnen helpen klimaatmaatregelen te integreren in het economisch, begrotings- en financieel beleid. MERKT OP dat klimaatmainstreaming op deze manier ook kan bijdragen tot een grotere mobilisering van particuliere, binnenlandse en internationale middelen. STEUNT de uitvoering van de routekaart van de G20 voor duurzame financiering om duurzame financiering op te schalen ter ondersteuning van de Agenda 2030 en de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs.

6. HERINNERT AAN EU- en internationale initiatieven om investeringen te mobiliseren die een rechtvaardige en duurzame transitie mogelijk maken en tegelijkertijd klimaatactie in ontwikkelingslanden ondersteunen. NEEMT in dit verband NOTA van de voorlopige aanbevelingen van de deskundigengroep op hoog niveau inzake het opschalen van duurzame financiering in laag- en middeninkomenslanden en van zijn aanmoediging van een EU-model voor geïntegreerde strategische betrokkenheid, waarbij alle belangrijke EU-actoren van de regeringen van de lidstaten, de Europese Investeringsbank (EIB), instellingen voor ontwikkelingsfinanciering, donoren, EU-investeerders en EU-bedrijven betrokken zijn. HERINNERT ERAAN dat de EU deze weg al volgt via haar Team Europa-aanpak, die wordt belichaamd door de Global Gateway, waarbij zij voornemens is om tussen 2021 tot 2027 tot 300 miljard EUR aan investeringen te mobiliseren voor duurzame en hoogwaardige projecten om tegemoet te komen aan de behoeften van partnerlanden en te zorgen voor blijvende voordelen voor lokale gemeenschappen.
7. MERKT OP dat dit geïntegreerde strategische model fungeert als drijvende kracht achter recente belangrijke initiatieven zoals de partnerschappen voor een rechtvaardige energietransitie met Zuid-Afrika, Indonesië, Vietnam en Senegal en met G7+-partners, waarbij een kritische massa wordt gecreëerd en ontwikkelingsfinanciering en particuliere financiering worden gebundeld om de energietransitie naar klimaatneutraliteit te bespoedigen door de vervroegde afvoering van activa met een hoge uitstoot en de uitrol van hernieuwbare energie te versnellen, en tegelijkertijd een rechtvaardige transitie voor getroffen gemeenschappen te ondersteunen. WIJST OP het initiatief voor groene obligaties van de EU, waarbij de EIB een consortium van partners leidt, waaronder met name instellingen voor ontwikkelingsfinanciering van de lidstaten, die ongeveer 1 miljard EUR hebben toegezegd, met als doel partnerlanden te helpen particulier kapitaal aan te trekken voor duurzame projecten. IS INGENOMEN MET het Team Europa-initiatief inzake klimaatadaptatie en -veerkracht in Afrika, dat de EU en de Afrikaanse Unie tijdens de COP27 hebben gelanceerd en dat bestaande en nieuwe programma's ter waarde van meer dan 1 miljard EUR zal samenbrengen, waarbij de krachten van de Europese Commissie en verschillende lidstaten voor aanpassing aan de klimaatverandering in Afrika worden gebundeld, en ZIET UIT naar de uitvoering ervan.

8. BEVESTIGT hoezeer de EU en haar lidstaten er belang aan hechten de collectieve doelstelling te verwezenlijken om tussen nu en 2025 100 miljard Amerikaanse dollar vrij te maken voor klimaatfinanciering in het kader van zinvolle mitigatiemaatregelen en transparantie bij de uitvoering, VERWACHT dat deze doelstelling in 2023 zal worden verwezenlijkt, en DRINGT er bij alle andere betrokken landen OP AAN hun inspanningen in dit verband op te voeren; HERINNERT ERAAN dat de EU, met inbegrip van haar lidstaten en de EIB, wereldwijd de grootste bijdrage levert aan publieke klimaatfinanciering voor ontwikkelingslanden, en HERHAALT dat zij zich ertoe verbindt haar billijke aandeel te blijven leveren en de synergieën tussen de financiering voor klimaat en biodiversiteit te versterken; HERHAALT dat de EU constructief betrokken is bij de beraadslagingen over de nieuwe collectieve gekwantificeerde doelstelling (New Collective Quantified Goal – NCQG) in het kader van de Overeenkomst van Parijs; ERKENT dat de verstrekking van overheidsfinanciering een belangrijk onderdeel van de NCQG vormt en HERINNERT ERAAN dat de NCQG moet worden vastgesteld in de context van zinvolle mitigatiemaatregelen en transparantie bij de uitvoering, rekening houdend met de behoeften en prioriteiten van ontwikkelingslanden; ONDERSTREEPT dat de NCQG een mondiale inspanning moet weerspiegelen om klimaatfinanciering te mobiliseren uit alle bronnen en van alle belanghebbenden (publiek, particulier, nationaal en internationaal), waarbij de ontwikkelde landen het voortouw moeten blijven nemen; MOEDIGT ten eerste AAN een debat te voeren dat tot doel heeft de bijdragebasis voor de NCQG te verbreden, en ROEPT alle partijen bij de Overeenkomst van Parijs OP aan deze wereldwijde inspanning bij te dragen overeenkomstig hun financiële capaciteiten; ONDERSTREEPT dat de NCQG moet worden vastgesteld in de context van en moet bijdragen tot de afstemming van de kapitaalstromen op de langetermijndoelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, en dat de inhoud, structuur en het transformationele effect ervan daarom geschikt moeten zijn voor dit doel;

9. BEVESTIGT de vastbeslotenheid van de EU en haar lidstaten om gevolg te geven aan de oproep van de COP26 in Glasgow om de collectieve verstrekking van klimaatfinanciering ten behoeve van klimaatadaptatie door de ontwikkelde landen aan de ontwikkelingslanden ten minste te verdubbelen, wat neerkomt op 40 miljard USD tussen nu en 2025 ten opzichte van het niveau van 2019, in het kader van de totstandbrenging van een evenwicht tussen klimaatmitigatie en -adaptatie, waarbij regelmatig wordt samengewerkt met andere partijen; ONDERSTREEPT het belang van betekenisvolle steun aan de armste en meest kwetsbare landen en gemeenschappen, zoals de minst ontwikkelde landen (MOL's) en kleine eilandstaten in ontwikkeling; ZIET UIT naar samenwerking met partners in ontwikkelingslanden om de toegang tot aanpassingsfinanciering te verbeteren, onder meer door in hun planning en in hun nationale begrotingen prioriteit te geven aan aanpassing en door de voor aanpassing relevante uitgaven in hun nationale begrotingscycli te volgen, en een hoog niveau van samenwerking te handhaven met de partners die toegang tot financiering zouden kunnen bieden en faciliteren;
10. HERHAALT dat de EU en haar lidstaten constructief zullen streven naar een succesvol resultaat van de door de COP27 gemandateerde werkzaamheden inzake nieuwe financieringsregelingen, waaronder een fonds, om bijzonder kwetsbare ontwikkelingslanden bij te staan bij het aanpakken van verlies en schade die verband houden met de negatieve gevolgen van klimaatverandering, en BENADRUKT dat dergelijke bijstand moet worden gecombineerd met stimulansen voor aanpassing en veerkracht en van belang is voor de MOL's en de kleine eilandstaten in ontwikkeling; ONDERSTREEPT dat nieuwe financieringsregelingen moeten zorgen voor coördinatie en complementariteit met bestaande financieringsregelingen binnen en buiten het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) en de Overeenkomst van Parijs;

VERZOEKT de partners uit alle regio's die daartoe in staat zijn hun steun uit te breiden, rekening houdend met de behoefte aan een breed scala aan bronnen, en derhalve voort te bouwen op bestaande bronnen, fondsen, processen en initiatieven en die aan te vullen om te zorgen voor een betere coördinatie en vastgestelde prioritaire lacunes in het bestaande financieringslandschap te dichten; HERINNERT eraan dat de EU-lidstaten actief bijdragen aan mondiale initiatieven om de bescherming van arme en kwetsbare personen te vergroten en te verbeteren door meer en kwalitatief hoogwaardigere vooraf geregelde financiering tegen klimaatgerelateerde rampen te verstrekken en te faciliteren;

11. IS, met het oog op het vergroten van de wereldwijde geldstromen om tegemoet te komen aan de behoeften en prioriteiten van alle landen, en met name van ontwikkelingslanden, INGENOMEN MET de recente ontwikkelingen die ook een reactie vormen op de oproep van de COP27 en op andere recente initiatieven die multilaterale ontwikkelingsbanken en internationale financiële instellingen ertoe aanzetten de praktijken, prioriteiten, visie en modellen van multilaterale ontwikkelingsbanken te hervormen om de wereldwijde klimaatcrisis aan te pakken; NEEMT NOTA VAN de recente vorderingen met de ontwikkelingsroutekaart van de Wereldbank, met name de vooruitgang die is geboekt bij het verbeteren van de instrumenten voor crisisrespons; STEUNT de ambitieuze routekaart van de G20 voor de uitvoering van de aanbevelingen van de evaluatie van de G20 van het kader voor kapitaaltoereikendheid van multilaterale ontwikkelingsbanken en NEEMT NOTA van de potentiële extra kredietmarge van de routekaart ter hoogte van ongeveer 200 miljard USD voor het komende decennium op basis van de initiële maatregelen uit het kader voor kapitaaltoereikendheid die nu worden uitgevoerd of waarover nu wordt gesproken, met inbegrip van het pakket dat tijdens de voorjaarsbijeenkomsten van 2023 is aangenomen en dat de kredietverleningscapaciteit van de Internationale Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling de komende tien jaar met 50 miljard USD zou moeten verhogen; DRINGT er bij de multilaterale ontwikkelingsbanken op aan verdere vooruitgang te boeken bij de uitvoering van de aanbevelingen van het kader voor kapitaaltoereikendheid, met behoud van hun financiële duurzaamheid op lange termijn, solide kredietbeoordelingen en de status van bevoorrechte schuldeiser;

ERKENT de bereidheid van de multilaterale ontwikkelingsbanken om ambitieuze inspanningen te leveren om hun gezamenlijke respons op mondiale uitdagingen, waaronder klimaatverandering, te versterken, zoals onder meer is gebleken tijdens de top voor een nieuw mondiaal financieringspact; IS INGENOMEN MET de lancering door tien multilaterale ontwikkelingsbanken van de gemeenschappelijke methode voor de afstemming van nieuwe activiteiten op de Overeenkomst van Parijs en de aankondiging door de Wereldbankgroep van een proces om de effecten van financiering van klimaatadaptatie- en -mitigatie-inspanningen beter in nieuwe projecten mee te nemen;

12. VERZOEKT in dit verband de multilaterale ontwikkelingsbanken en andere instellingen voor ontwikkelingsfinanciering, alsmede exportkredietinstellingen, de financiering van projecten in de energiesector met fossiele brandstoffen zo spoedig mogelijk af te bouwen; HERHAALT zijn verzoek aan de Europese Commissie om in de OESO overeenstemming te bereiken over de beëindiging van door de overheid gesteunde exportkredieten voor projecten in de fossiele-energiesector; HERHAALT in afwachting van overeenstemming in de OESO het voornemen van de lidstaten om tussen nu en eind 2023 in hun nationale beleid hun eigen wetenschappelijk onderbouwde termijnen vast te leggen voor de beëindiging van de officieel gesteunde exportkredieten voor projecten in de fossiele-energiesector, behalve in beperkte en duidelijk omschreven omstandigheden die verenigbaar zijn met een opwarmingslimiet van 1,5 °C en met de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs; IS INGENOMEN MET de modernisering van de Regeling inzake exportkredieten van de OESO, waardoor verdere stimulansen worden gecreëerd om een breder scala aan klimaatvriendelijke transacties te ondersteunen;

13. IS INGENOMEN MET het momentum dat tot stand is gebracht en IS VERHEUGD over de opmerkelijke resultaten van het beraad en de initiatieven van de top voor een nieuw mondiaal financieringspact, onder meer over de aanpak van de omstandigheden van stijgende schulden, de klimaatcrisis, het verbeterde gebruik van concessionele financiering, het hefboomeffect van aanvullende particuliere klimaatfinanciering en het vrijmaken van nieuwe financieringsbronnen voor landen die het meest aan klimaatverandering worden blootgesteld; ZIET UIT naar de verdere behandeling van verscheidene belangrijke kwesties die tijdens de top zijn besproken;
14. ONDERSTREEPT de "Oproep tot een op de Overeenkomst van Parijs afgestemde koolstofmarkt", die is gelanceerd tijdens de top voor een nieuw mondiaal financieringspact en erop gericht is het potentieel van robuust ontworpen binnenlandse en internationale koolstofmarkten met een hoge mate van integriteit te benutten om de nodige emissiereducties te bewerkstelligen en die, indien dit wordt verwezenlijkt, aanzienlijke kapitaalstromen voor mitigatie en aanpassing zou kunnen genereren, waardoor alle doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs ondersteund zouden worden; VERZOEKT andere partijen zich aan te sluiten bij en uitvoering te geven aan de oproep, samen met de 31 oorspronkelijke ondertekenaars, en HERINNERT ERAAN dat soortgelijke beginselen worden ondersteund door de verklaring van de beginselen inzake de koolstofmarkt met een hoge mate van integriteit die tijdens de G7-top in mei 2023 is goedgekeurd;
15. VERZOEKT de Europese Commissie een overzicht te geven van de internationale klimaatfinancieringsstromen uit de EU voor het jaar 2022, onder meer van haar lidstaten en de Europese Investeringsbank, zodat de Raad dit vóór de COP28 van het UNFCCC kan goedkeuren.